NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2265 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ BẢY 4 OCTOBRE 1924

BEFEO
DÉPOT LÉGAL INDOCHINE
T2 2805

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au Directeur. 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef: PHAN-KHÔI
Administrateur-gérant: NGUYỄN-V-LAI

Imprimé par propriétaire: TRUNG BẮC TÂN VĂN — HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Réclame avant le 1er page ... 2 $ le mètre
Annonces judiciaires et légales ... 1 $ 50 le mètre
On traite à forfait pour les contrats importants

Có người dở chứ không có nghề dở bao giờ

Cái câu mà ký-giả lấy làm đầu bài đây là một câu ngạn-ngữ của người Tây thường nói: người Tây từ sang chí hèn, từ già chí trẻ, từ lớn chí nhỏ đều công nhận là một câu chân-lý bất dịch ở đời mà là cái luật chung sinh tồn của loài người nữa.

Một câu cách-ngôn chí-lý của người Tây mà tự người mình nghe thì có dễ phần nhiều người cho là một câu nói xấc-xược mà không được đúng với sự thực chút nào. Cứ theo cái tập-quán của người mình thì suốt trong đời không có cái nghề gì quí hơn cái nghề làm quan cả. Vạn ban giai hạ-phẩm, duy hữu độc thư cao, mà độc thư đó là học để đi thi, thi đỗ lấy đỗ, đỗ để ăn cơm vua, hưởng lộc nước, có bổng có lềnh, có thế có quyền; suốt trong nước từ ông lão năm sáu mươi tuổi còn lọm-khọm lều chiếu vào trường cho đến thằng bé lên bảy lên tám mới cắp sách vỡ lòng đều có một cái khuynh-hướng về con đường cao-khoa hiển-hoạn, chỉ có cái nghề ấy mới là cái nghề vinh thân phì gia được, phong thế ấm tử được, chỉ làm cái nghề ấy mới mong có ngày nở-nang được mày mặt, quang hiển được ông cha, còn hết thảy mọi nghề đều cho là mạt-nghệ, bất-đắc-dĩ không mơn men được vào con đường khoa-hoạn mà phải làm nghề này nghiệp khác, là miễn-cưỡng mưu cái kế sinh-hoạt qua ngày, không có chút hứng thú gì đối với nghề mình mà cũng không mong được chút vinh-dự gì vào cái nghề mình nữa; cho nên khi thì làm khi thì bỏ, nay nghề này, mai nghiệp khác, miễn cho đủ no bụng ấm cật thì thôi, không cố lấy tinh làm giỏi làm chi, mà có tinh thì cái địa vị mình ở trong xã-hội cũng không sao sang trọng vẻ-vang cho bằng người có chút phẩm kia hàm nọ; làm nghề dạy học thì suốt đời chỉ đeo được cái tiếng thầy đồ; làm nghề đi buôn thì suốt đời không tránh khỏi cái tên anh lái; làm nghề thợ thì khôn khéo thế nào cũng không đổi được cái ngôi chú phó; làm nghề ruộng rãy thì hay hớm cách mấy cũng không thay được cái bậc trai cày; vì cái tập-quán rất xấu mà rất ác của xã-hội mình như-thế mà trừ ra có một nghề làm quan là cái nghề ham chuộng hơn cả, còn bao nhiêu nghề nghiệp khác thì người làm nghề thật không mấy ai có bụng mến thiết nghề mình, đã không mến thiết nghề thì tất không chuyên nghề, mà không chuyên nghề thì còn tinh nghề thế nào được. Thử xét trong xã-hội mình, nghề gì cũng vậy, cũng cần thả, cũng mỏ-mãng, cũng không được tinh tiến như người; không nói những đại công-nghệ, những đại thương-nghiệp là cái nghề mới ở Âu Mỹ truyền sang, chưa mấy ai theo chân nổi gót được người đã đành, mà đến cái nghề nông là một nghề căn bản trong nước, cả nước chỉ sống về có nghề nông, từ đời Hùng-vương lập quốc đã biết theo nước thủy triều lên xuống mà cấy lúa, đã gây dựng thành nghề mà cho đến ngày nay trở lại dựt lùi thua cả người Xiêm-la, Diến-điện; ngoại giả đỗ dệt, đỗ thêu, đỗ đồng, đỗ sứ, một trăm cái cái gì cũng không cần gót kịp người Tàu. Có nước đã có tới mấy năm nay, nghề nghiệp phát-đạt không phải là không sớm, mà bây giờ trăm nghề nghìn nghiệp không một cái nào không thua sút kém người, tuy có nhiều nguyên-nhân mà cái tội người mình không biết quí nghề cũng là một nguyên-nhân lớn làm cho nghề-nghiệp mình đều phải hãm vào trong vòng liệt bại vậy.

Người Tây thì không thế, người ta cho rằng nghề gì cũng cần thì nghề gì cũng quí, trong xã-hội là một trường thông công dịch sự, người làm nghề này, kẻ làm nghiệp khác, chỉ sợ nghề không tinh không giỏi, chứ tinh giỏi được thì nghề gì mà chẳng là nghề vinh hiển cao sang; ai nấy đều tự liệu cái tài lực của mình, cái ý-nguyện của mình, chọn lấy một nghề cho thích hợp với mình mà suốt đời theo đuổi với cái nghề mình, càng ngày càng tinh, càng ngày càng tấn. Góp người lại thành nước, góp cả mọi nghề nghiệp trong nước lại thành một cái nền hưng-vượng chung cho cả nước; không kể những người theo về nghề chính-trị thì cốt làm cho nước nhà được mạnh thịnh, nhân dân được yên vui, những người theo về nghề giáo-dục thì cốt làm cho dân-trí được mở mang, nhân-tài được tấn-tới, mà những người theo về nghề học-vấn thì cũng chỉ lo làm sao học-lý một ngày một xương-minh, quốc-hồn một ngày một tinh táo, những người theo về nghề cách-trí thì cũng chỉ lo làm sao một ngày một thêm những thứ kỹ xảo mới, một ngày một thêm những sự phát-minh hay, cho đến người chuyên về nghề làm ruộng cố cải lương tiến chủng cho nông-sản trong nước mỗi ngày mỗi thêm phong-doanh, người chuyên về nghề làm thợ lo ganh khéo thi tài cho khí-dụng trong nước mỗi ngày mỗi thêm tiện-lợi, người chuyên về nghề thương-mại lo mở rộng thị-trường, tiêu-thụ hóa-phẩm cho lợi quyền trong nước mỗi ngày mỗi thêm khoáng trương; không luận nghề gì, người nào làm nghề gì cũng chuyên nghề ấy, cũng thành được là một cái nghề có ích cho thân mình, cho nhà mình, cho xã-hội mình mà trở nên cái nghề vinh hiển cao sang hết. Tà chẳng từng nghe ở nước Pháp có một nhà đến chín đời chuyên một nghề làm ruộng; các nghề thợ khác, thường cũng cha truyền con nối hàng mấy đời chuyên nghiệp dấy ư? Họ có cần chi phải xuất ra tiền trăm tiền nghìn, luồn hết cửa này cửa nọ, cầu lấy chút kim-khánh mền-đay, phẩm trên hàm dưới, mượn cái vinh hiển cao sang đó mới thêm được giá-trị cho mình, mà đến có khi nhăng cả công việc, quên cả chức nghiệp, cho cái vinh hiển cao sang đích đáng của mình là cái nghề mình lại vì thế mà trụy lạc mất.

Ta nên ngẫm nghĩ cái câu cách-ngôn chí-lý của người Tây, bất cứ là làm nghề gì, đã là cái nghề thích hợp với tư-cách của mình thì nên biết quý trọng nghề mình, chăm chỉ nghề mình. Có nghề gì là nghề xấu đâu mà còn phải mượn cái hư-vinh ở ngoài làm tốt nữa.

T.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 2 và 3 Octobre 1924

Tại hội Vạn quốc

Ngày 2 octobre hội Vạn-quốc đã bàn đến bản án-văn nói về việc xử đoán các mối phân-tranh quốc-tế theo một cách hòa-bình. Mục-đích bản án-văn ấy là tìm cách xử đoán các việc phân tranh một cách hòa-bình, mà trừ hẳn các việc khởi chiến đoan, để bảo vệ bình an cho các nước, khiến cho sự thanh giảm quân bị dễ đường thi hành.

M. Politis (Hy-lạp) tiên thẩm ủy viên về việc cưỡng bách trọng tài có nói việc đặt các cuộc trọng tài là một cách độc nhất vô nhị để đạt cái mục-đích của hội Vạn-quốc. Cái cách ấy khiến cho ta có một cái dây hòa bình công lý mà giăng buộc các nước với nhau. Cái tôn-chỉ trong bản án-văn là cấm hẳn các việc khởi chiến đoan. Song có làm làm sao cho các việc phân-tranh có thể giải quyết được một cách hòa-bình, thì mới có thể thi-hành cái tôn-chỉ ấy được. Trước nhất phải mở rộng thêm cái quyền của tòa thẩm phán quốc-tế, rồi thì phải chỉnh đốn lại các thể lệ nói trong hiệp-ước, như là việc hội đồng Quản-trị giải-hòa, việc đặt cuộc trọng-tài để xử đoán và việc tòa thẩm phán quốc tế xét xử. Nếu một nước không tuân phục lời xử đoán theo một cách trong ba cách ấy thì nước ấy trái với các nước khác cũng ký bản án-văn, mà trái ước thì tất phải chịu trừng phạt. Trừng phạt có ba cách: một là về đường kinh-tế, hai là về đường tài chánh, ba là về đường quân sự.

Muốn cho việc trừng-phạt có thể thi hành được, tất phải ấn định rõ ràng thế nào là phạm tội khởi chiến đoan. Trong án-văn có nói những lúc thế nào là khởi chiến đoan. Nhưng khi chưng có không được rõ, thì hội-đồng quản-trị sẽ xét xem nước nào khởi-chiến đoan. Khi hội-đồng quản trị xét ra một nước phạm tội khởi chiến đoan, hay là nước ấy trái ước về việc đình chiến, thì các phương-sách trừng phạt cứ việc thi hành.

M. Benès (Tchéco Slovaquie) tiên thẩm ủy-viên phản nói về sự bảo vệ bình an và thanh-giảm quân bị có nói các phương sách trừng phạt thi-hành cả với những khi dọa khởi chiến-đoan nữa. Các phương-pháp trừng-phạt có ba thứ: một là kinh tế, hai là tài-chánh, ba là binh-sự. Hội-đồng quản-trị sẽ hạ lệnh cho các nước ký bản án-văn phải thi hành về trừng phạt và ấn định cái quyền hạn của các chánh-phủ đối với việc trừng phạt. Trong án-văn cũng công nhận các giao-ước riêng của các nước.

Sau cùng trong bản án-văn có định nay mai sẽ triệu tập một cuộc hội nghị thanh giảm quân bị. Hễ cuộc hội nghị ấy ưng thuận cái chương-trình thanh-giảm quân bị thì bản án văn này bắt đầu thi hành. Ông Benès có nói: có thanh giảm quân bị, thì mới có bảo an và có trọng tài, mà đã thanh giảm quân bị rất là có bảo-an và có trọng-tài.

Bản án văn ấy liệt-quốc đều ưng-thuận.

Ngày hôm 3 octobre, ông nghị-trưởng Motta đã đọc diễn-văn giải-tán hội-đồng.

Hội-đồng quản-trị bắt đầu sửa-soạn cuộc hội nghị thanh giảm quân bị, định vào ngày tháng juin sang năm thì khai nghị.

Từ tháng novembre trở đi, một hội-đồng mười viên của mười nước có chân trong hội-đồng quản-trị cứ ra mỗi tháng sẽ họp một lần.

Tại hội-đồng các quan thượng-thư

Các quan thượng-thư đã xét việc cho nước Đức vào hội Vạn-quốc.

Quan Herriot có gửi cho phái-bộ Pháp ở Genève một bức điện tín nói rằng chánh-phủ lấy làm vẻ-vang về mọi việc của phái-bộ đã làm được, và chánh-phủ thay lời quốc-dân mà cảm tạ phái-bộ.

Quan Herriot đi Lyon

Quan Herriot đi Lyon. Ngày hôm nay ngài sẽ dự hội đồng hàng quận.

Tại cuộc hội-nghị Pháp Đức

Các phái-bộ vẫn làm việc. Viên chánh phái-bộ Đức có nói nay nước Đức muốn bãi cái lệ cấm nhập-cảng, mà đặt cái lệ thu quan-thuế. Phái-bộ sẽ xem xét cẩn thận mọi khoản của nước pháp.

Người Tây-ban-nha tại Maroc

Người Riffains bỏ các đường tào mà chạy, 10 người chết. Đường đi đến Chechouen đã thông-đồng.

Việc chiến-tranh ở Trung-hoa

(Điện bao Reuter)

Tôn-dật-Tiên với việc chiến-tranh

Từ khi Tôn-dật-Tiên tới Shiukwan, cách xa tỉnh thành Quảng đông 140 dặm, về phía bắc thì Tôn không tiến lên được nữa, vì quân đội về đảng Ngô-bội-Phu do Fen-pan-Fen đốc suất ngăn đường làm cho Tôn bị nghẽn ở Mamyung. Hai tướng nữa về đảng chánh-phủ trung-ương là Ma-Chi và Chao-zeng-Te, ngăn đường không cho Tôn đi đến Hồ-nam. Có lẽ Tôn cứ phải chịu ở lại Shiukwan, mà cũng thế nữa là quay về tỉnh thành Quảng-đông. Song Trần-quỳnh-Minh có hòa-hợp với Tôn thì Tôn mới có cơ yên thân được. Nhưng xem chừng Trần cũng không muốn giảng hòa với Tôn, trừ khi Tôn có chịu theo tất cả các điều-kiện của Trần thì không kể.

Quảng-đông, 23 Septembre. — Có tin rằng nay mai Tôn sẽ trở về tỉnh thành Quảng-đông để dự bị đến Mân-châu với Trương-tác-Lâm.

Quân Trương-tác Lâm thắng thế

Phụng-thiên, 24 Septembre. — Có công-văn nói tin quân Trương-tác-Lâm lấy Chiêm-dương là một tin đích thực, nghe đâu địch quân bị đuổi về đường Liang-yung, mà đội quân thứ sáu của Phụng-thiên thì tiến về đường Kailu.

Bắc-kinh 24 Septembre. — Chiêm-dương trước đây có một tiểu-đoàn giữ.

Thượng-hải, 24 Septembre. — Lưu-vĩnh-Tường có tuyên bố rằng quân Phụng-thiên đã lấy được Kailu và phóng pháo vào Sơn-hải-quan. Các đại-doanh của Trực-lệ bị phá vỡ.

Tào cách chức Trường và Lư

Bắc-kinh, 24 Septembre. — Sang hôm nay tào tổng-thống có lệnh bãi cả chức tước cùng huy chương của Trương-tác-Lâm gây nên cả và có hứa nếu quân lính của Trương-tác-Lâm xin đầu hàng, sẽ được thu dụng trong quân đội chánh-phủ trong ương.

Bắc-kinh, 21 Septembre. — Đêm hôm qua, chánh-phủ Bắc-kinh có lệnh bãi chức đốc-biện đồn giữ đường cương-giới Phúc-kiến và Quảng-đông là chức của Trương-Phương, và chức đốc quân tỉnh Chiết-giang là chức của Lư-vĩnh-Tường. Tôn-truyền-Phương sẽ kiêm cả chức tuần duyệt sứ Phúc-kiến và Chiết-giang, và chức Đốc-lý tỉnh Chiết-giang.

Lý-kinh-Nghi được cử vào chức thống đốc hải quân ở Võ xương và Thượng-hải. Yen-Shu-Chuang được cử vào chức phó thống đốc.

Các tướng tá với chánh phủ Bắc-kinh

Bắc-kinh, 21 Septembre. — Dương-Sán, Đường-tích Hà và Viên-tổ-Minh có điện lời kể tội trạng Lư vĩnh-Tường và Hà-phong-Lâm, và có nói nếu chánh phủ trung-ương bạ lệnh đánh kẻ phản nghịch, các tướng ấy sẵn lòng vâng lệnh.

(Xem mục Tin sau cùng)

NGÀY KỶ-NIỆM QUỐC-SỈ Ở TRUNG-HOA NĂM NAY

Ngày kỷ-niệm quốc-sỉ là ngày người Trung-hoa kỷ niệm việc Nhật-bản ức bách phải ký các điều ước trong năm 1915 sau khi yêu-cầu nước Trung hoa 21 điều khoản.

Năm nay xem chừng việc biểu-tình có chiều yên tĩnh và nhạt nhẽo hơn nhiều. Song mọi năm người Trung-hoa chỉ phản-đối riêng người Nhật, năm nay họ lại phản-đối tất cả liệt-cường có quyền lợi xung đột với họ nữa.

Thực thế, ngày 7 Mai, 5.000 người Trung-hoa đến họp ở Thiên-tân, có ưng thuận mấy khoản sau này:

1· Yêu-cầu nước Pháp đừng đòi nộp bồi khoản quyền-phí bằng kim phật-lăng nữa, hoặc là bãi hẳn cái số bồi khoản quyền phí đi.

2· Yêu-cầu các chiến-thuyền Hoa-kỳ, nước Anh, và nước Nhật phải rút ra khỏi hải-phận Trung-hoa.

3· Bãi các điều-ước của Nhật bắt Trung-hoa ưng thuận trong năm 1915.

4· Hoàn lại Trung-hoa đất Lữ-thuận và đất Quảng-châu-loan.

5· Bãi tất cả các giao-ước bất công, và hoàn lại các tô-giới cho Trung-hoa.

Bữa ấy công-chúng cũng có biểu-tình ở ngoài phố, song xem chừng không nhiệt-thành bằng mấy năm trước.

Ở Bắc-kinh thì mọi việc biểu-tình do học-sinh cao-đẳng chủ-trương. Họ cũng đặt cuộc hội-nghị để biểu-tình, ngoài cửa nhà hội-nghị thấy phải có đến những cảnh sau:

«Giả lại ta đất Lữ-thuận!» — «Bãi 21 điều đi!» — «Đông-bảo lại tỉnh!» v. v. Họ lại có đi phát giấy ở các phố xá, nhưng đến khi lính cảnh-sát đến thì họ lại vào đấy ngay, chứ như năm trước thì lính tráng lại đồng tình với học-sinh mà biểu-tình.

Cái thái-độ của các báo-chương đối với việc kỷ-niệm xem chừng cũng không hăng-hái bằng mọi năm.

Lễ Tứ-tuần đại khánh

Thuộc về các khoản chương-trình và nghi chú lược nước của ngày Vạn-thọ Tứ-tuần đại khánh-tiết thì hôm-qua đã đăng tường tận ở các kỳ báo trước, trong các khoản chương-trình ấy trước đã có nói sẽ tùy đổi thêm bớt ít nhiều trong khi hành khánh lễ, vậy nay lại tự thuật các nghi chú đã hành diễn trong mấy ngày kỷ ảnh lễ như sau này:

Ngày 27 tháng 8 là khi các Kỳ-mão đã xong, các sự trần-thiết bài-trí ở các điện, các lầu và các nơi công-thự ở trong Đại-nội, ở ngoài nội-thành cùng các nơi thiết-lầu thể-bằng đâu đó đã tế chỉnh, các nhà công, tư trong thành ngoài phố thảy đều treo cờ thắp đèn.

Các về phiên-hoa đó-hội ngày ấy xem đã khác thường và so với những các ngày thạnh-lễ trong mấy lần này chưa có khi nào đông-đảo và náo-nhiệt bằng; khi trời hôm ấy thì không được tốt, vì rằng vào khoảng cuối tháng tám đầu tháng chín thì trời thường mưa gió suốt một vài tuần luôn, trông thấy bốn bề mây phủ thỉnh thoảng có trận mưa từng chặp và gió từng hồi, lại thêm tiếng sấm gầm vang ran cả bốn mặt, ngoài mây bề ùn ùn kéo lên; cảnh tượng ấy khiến cho ai nấy đều có vẻ buồn bã, chắc là mấy ngày thạnh-lễ sẽ không được thỏa lòng của trận dưới, lại thêm có tin rằng Hoàng-thượng hiện phải thánh-thể-vi-hòa vì bệnh đau mắt nổi ở nặng. Thế thì lễ Tứ tuần đã bức cận đến nơi, hai đêm ấy có thể làm cho ngày khánh lễ sẽ giảm-sắc mất nhiều lắm.

Qua ngày 28, 29 thì trời đã thấy hơi bớt dần mưa gió, mà Thánh-thể đã được vạn an, bệnh mục tật đã lành hẳn, quang cảnh đã có phần tăng-sắc nhiều lắm mà sự tụ tập lại càng thêm đông nhiều. — Quan Toàn-quyền, quan Khâm-sứ lúc bấy giờ cũng đã đến Huế để dự lễ.

Ngày 30 tháng 8 tức là trước chánh nhựt một ngày là ngày diễn lễ. — Sắc trời bình-minh, mây quang mưa tạnh, nắng rào đầm ấm khác thường, bệnh mục-tật đã toàn thuyên-giảm Thánh-thể đã được vạn-an, « thiện-ý-tai-nhơn-tâm » vậy thì sáng ngày ấy thật là muôn việc đều tề-chỉnh thì đã bắt đầu diễn lễ chúc-khánh tại điện Cần-chánh. Lễ chúc-khánh nay nghi chú rất long-trọng, lại là một lễ của Nam-triều ta nên không có chánh phủ bảo-hộ dự lễ.

Sáng sớm ngày ấy tại trước điện Cần-chánh đã bai liệt các thứ nghi-tượng lỗ-bộ và các thức nhạc-khí của cổ-thời và kim-thời, tại ngoài cửa Đại-cung môn cũng có đủ các hạng nghi trượng bài-trí như trước. Tại trong điện Thái-hòa thì các quan bộ Lễ hội đồng chiếu liệu về việc yến-tại, cũng quan Thị-vệ và quan Thị-ngự-thiện đại thần đã chiếu theo bản đồ về các thức ghế đăng sắp đặt theo vị trí và bày sắp các thức ngự-dụng và các bảo-soạn và đồ ban-thưởng; Các viên cước sung vào các việc chấp sự thì đứng chực sẵn trên điện đâu đó chỉnh bị cả. Còn các quan đại-thần, những ông dự về việc diễn-nghi thượng thọ thì có bốn cụ lớn Cơ-mật và cụ lớn tả-tôn-khanh, cụ lớn Đô-thống, hai cụ lớn Quản-Thị-vệ văn-võ nội giá đại-thần. Còn các viên văn-võ Ấn-quan, các đức ông Hoàng-thân, các quan Tôn-thức các quan Thủ hiến các tỉnh được khâm-điểm-lai-kinh, các quan Phò-mã thảy đều mặc triều phục y theo ban-thứ chực sẵn tại trên điện.

Đến 10 giờ mai ngày ấy các quan văn võ Trực-thần lâu lên Hoàng-thượng rằng trong ngoài đã nghiêm chỉnh như-nghi, phụng Hoàng-thượng ngự nhân thện vàng, áo long-bào vàng

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

tự trong Đại-nội ngự ra rồi ngự lên ngồi Bửu-tọa, tại trước nền cột cờ phát sáu tiếng súng lớn, trước sân điện cổ-nhạc đều khởi tác cả, các nhạc sanh hát-thai khúc « Gia-kỳ-chi-chương » theo điệu chuông trống khúc đàn, sáo, nghe rất oai nghi lắm: Thai-nhạc đã dứt tiếng thì xướng « Tứ tọa » (ban cho ngồi) thì trên tờ đức Đông-cung Hoàng-thái-tử trở xuống thảy đều y theo bản vị là nơi chỗ ngồi, gặt đầu một xá rồi đều ngồi — Rồi xướng « Tấn-trà » (dâng đĩa) thì có quan chấp-sự quỳ dâng đĩa lên Hoàng-thượng. - Xướng « Phụng-thượng-dụng-yến » — (dùng yến) Hoàng-thượng cầm đũa, Đông-cung-Hoàng-thái-tử trở xuống, các quan đều cầm đũa rồi khẩu đầu — Xướng Phụng-hạ-ngọc-trở (để đũa ngọc xuống), liền độ viên Thị-vệ đánh một tiếng c. uông thì Đông-cung Hoàng-thái-tử cùng các quan lại để đũa — Xướng « Hành-thượng-tứ-lễ » (làm lễ thượng-thọ) thì nhạc k..ởi Đông-cung Hoàng-thái-tử cùng các quan lại đứng dậy — Xướng « Nghệ-thượng-thọ vị » (đến nơi chỗn làm lễ Thượng-thọ) Đông-cung Hoàng-thái-tử cùng hai viên đại-thần đến nơi trước ghế ấn tức là nơi làm lễ Thượng-thọ, Hoàng-thái tử đứng giữa bèn tả một đại thần bồng tôn (cầm ve) bèn hữu một viên đại thần bồng-tước (cầm chén) đứng im — Xướng « Qui » Đông-cung Hoàng-thái-tử cùng bồng-tôn bước đến qui — Xướng « Thượng-thọ » (dâng rượu chúc thọ) Đông-cung Hoàng-thái-tử tiếp lấy ve rượu rót vào chén tước lại trao ve cho quan bồng-tước dứng dậy để ve lên ghế rồi trở lại đều qui rồi viên bồng-tước trao chén tước cho Đông-cung Hoàng-Thái-tử tiếp lấy đứng dậy đến trước Ngự-tọa dâng lên Hoàng-Thượng rồi khẩu đầu mà trở về qui ở nơi nguyên vị. — Hoàng-thượng ngự xơi chén rượu ấy xong viên Thị-vệ lại đánh một tiếng chuông. — Xướng « Phú-phục-cúc-cung-bái », thoi cứ như lễ nghi mà hành lễ xong bốn lạy rồi viên Thị vệ lại đánh một tiếng chuông: Ấy là lần làm lễ Thượng-thọ tiết thứ nhất. Các quan chức là những ông được dự yến Thượng-thọ trông thấy lễ Thượng-thọ đệ-nhất tiết đã xong tai thấy đều chấp hai tay dơ lên trán mà hô Vạn-tuế, ngót trăm người đồng một tiếng hô Vạn-tuế nghe vang dậy trong ngoài, oai nghi thay! hoan-hỉ thay!

Lễ Thượng-thọ gồm có ba tiết: tiết thứ nhất lần Thượng-thọ đầu tiên thì Đông-cung Hoàng-thái-tử hành lễ, hai cụ Cơ-Mật là Hồ-đắc..... bồng-tôn và Võ..... bồng tước.

Lễ Thượng-thọ đệ-nhị tiết thì cũng giống như chúa của đệ-nhứt tiết, nhưng lại ba vị đại thần khác: Cụ lớn Cơ-Mật Nguyễn-hữu..... tàng lễ. Cụ lớn Thân trọng..... bồng tôn, cụ lớn Hữu-tôn-Khanh Bửu..... bồng-tước.

Lễ Thượng-thọ đệ tam tiết, cụ lớn Tôn-đái Tôn-thất..... hành lễ, cụ lớn Thống chế Nguyễn-hữu..... bồng tôn, cụ lớn quản lý-thị-vệ Nguyễn-hữu..... bồng-tước. Còn như lễ Tấn-trờ và cung chúc ngự thiện thì cụ Thị-vệ đại thần là Lê văn..... và quản lãnh Thị-vệ đại-thần Bửu..... sung hai chức hành lễ ấy.

Hồ Vạn tuế thì đệ nhứt đệ nhị tiết chỉ hô Vạn-tuế, duy có đệ tam tiết thì hô đến « Vạn-vạn-tuế »

Khi đệ nhứt tiết Thượng-thọ lễ đã xong thì lại thái khúc « thần-kỳ chi-chương » và các hạng đại-nhạc nhã-nhạc đều khởi hành rất là oai nghi lừng lẫy, khi nhạc xong thì hành đệ nhị tiết thượng-thọ lễ rồi lại thái khúc « Tập-kỳ chi-chương » và nhạc để diễn hành đệ tam tiết Thượng-thọ lễ.

Vậy thì mỗi khi làm lễ thượng-thọ có một chương và khởi cổ-nhạc một lần. — Rồi xong ba tiết lễ thượng-thọ lại xướng: tứ-tửu (nghĩa là khi Hoàng-thượng ban rượu xuống cho Đông-cung và văn võ đình-thần thì Đông-cung lại trở lên thượng-thọ vị mà qui xuống các viên hành lễ thượng thọ đại thần đến nơi Tứ-tửu vị đều qui. Một viên thị-vệ cầm cái chi bàn (mâm-chén) đều đến trước ngự tiền qui xuống dâng lên. Hoàng-thượng lại tiếp lấy rồi ngự rót rượu vào sáu chén rượu để trên mâm ấy, rồi viên thị-vệ lại bưng mâm rượu ấy trở lui xuống nơi lập vị của Đông-cung Hoàng thái-tử, trao trước cho Hoàng-tử một chén rồi đến các viên đại-thần là những vị đã dự phần hành lễ. Các ngài tiếp chén rượu xong đều nâng cao lên trán rồi uống. Uống rồi thì xướng để Hoàng-thái-tử và các quan bái tạ, rồi lại nơi nguyên vị mà gò ấn: yến. Trong khi Hoàng-thượng ban rượu cho Hoàng-thái-tử và các cụ lớn, thì các đứa-ông Hoàng thân, văn võ bá quan dự yến ở hai bên gian tả hữu ở trên điện cũng đều nâng chén lên trán xá rồi uống rượu và lãnh yến. Tiệc rượu yến thọ sắp xong thì ngoài sân thái khúc « Tuy-kỳ chi-chương ». Đại nhạc tiểu nhạc khởi tác. Khúc thái nhạc vừa dứt thì tiếp đến lễ Tấn-trà (dâng nước trà). Khi dâng trà thì có quan sung chức ấy dâng trà. Hoàng-thượng ngự dụng rồi thì quan thị-vệ lại đánh một tiếng chuông. Xướng tứ trà (ban nước trà). Lễ ban trà thì cũng gần giống như lễ ban rượu. Hoàng-thái-tử cùng các quan lãnh trà cũng nâng cao lên trán rồi uống. Xong, thì cử nhạc. Khúc nhạc dứt thì một đồn vũ điệu rất mạnh có thể thông tin với Nhật bản, Trung-hoa, Mã lai, Chà-va, Calenta.

Tin Saigon

Bắt được hai người buôn súng lậu

Báo *Avenir du Tonkin* có đăng rằng: « Viên thanh-tra mật-thám Võ Tanh vừa mới bắt được nhiều súng lậu lắm. Số là ông có nghe tin rằng mới có người Tây kia tên là du Taxix de Pouet làm công với sở ô-tô Bainier vẫn buôn súng lậu thì ông có cho đi rình mà bắt được người ấy.

Ngày hôm qua, giữa lúc du Taxis sắp sửa đem bán một mớ 25 khẩu súng *brownings* và 2.400 viên đạn thì bị viên chánh cảnh sát Veyssier và viên thanh-tra mật thám Desfrançois là hai người giúp M. Võ-Tanh bắt được.

Xét ra lại bắt được một tên đồng phạm nữa là cảnh-sát Hugon giữ việc đi nhận thư-từ tại tòa Đốc-lý Saigon.

VIỆC HANOI

Thời-tiết
7 giờ 31 độ
12 giờ 33 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch
Chủ nhật 5 Octobre 1924
17e D. ap. Pent.

Âm-lịch
Mồng 7 tháng chín năm Giáp-tí
Ngày Đinh tị
Hành Thổ Sao Phòng Trực Thành
Kỵ: Xuất hành, Hành-binh, Lý-phát
Nên: Tế-tự, Ký-phúc, Thượng-điền, Thương-quan, Hôi-hữu, Nhập-học, Kết-hôn, Nạp-thái, Giá-thú, Tiễn-nhân, Dưỡng-súc, Trị-bệnh
Tuổi: Thương-lương, Khai-thị, Nạp-tài, Xa-nhân.

Ngày kia:

Dương-lịch
Thứ hai, 6 Octobre 1924
S. Bruno

Âm-lịch
Mồng 8 tháng chín năm Giáp-tí
Ngày Mậu ngọ
Hành Hỏa, Sao Tâm, Trực Thu
Kỵ: Thụ-điền, Chiêm cái
Nên: Tế-tự

Giá thóc gạo:

Gạo hàng nhất, mặt tế.	10 $ 80
— nhì —	10 25
— ba —	9 60
Thóc.	6 50
Bắp ngô	6 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 4 Octobre 1924, giá bạc ở kho [illegible] được định là 10 $ 10

Tin đường sá. — Cái cầu Đa mai đường 34 là đường Phủ-lạng-thương đi Nhã-nam và ở ngay ngoài tỉnh lị thì nay đang chữa, xe cộ không đi lại được, muốn qua đó thì phải xuống phà chở cả xe ô-tô được.

Quan Toàn-quyền đã về tới Hanoi. — Quan Toàn-quyền Merlin đi vắng tới vài tháng trước, nay đã cùng với quí-phu-nhân về tới Hanoi chiều hôm qua lúc 17 giờ 30.

Quan chánh quản-lý văn phòng Le Fol và quí phu-nhân cũng tới Hanoi tối hôm qua.

Trường Pháp-Chính đổi làm trường Cao-đẳng Đông-Pháp. — Vừa có nghị định quan Toàn-quyền đặt ra một trường Cao học Đông-Pháp (école des hautes études indo-chinois) dạy về pháp chính học, sử học và phổ thông học cho những người có bằng tú-tài Tây hay là tú-tài bản xứ. Những học-sinh có bằng tốt-nghiệp trường này sẽ được bổ làm đại-lý các hạt và làm thẩm phán các tòa án hòa-giải ở Nam-kỳ, làm quan về ngạch hành chính và tư-pháp ở Trung-Bắc-kỳ, Cao-mên, Ai-lao. Đến cuối học-niên 1925-1926 thì trường Pháp chính sẽ bãi đi.

Trong số sau này, bản-quán sẽ lược dịch nghị định ấy.

Một điều thảm cảu của Nghị-viện khóa trước đã thành công — Quan Toàn quyền vừa ký nghị-định đặt ra một thứ văn bằng Sơ-đẳng yếu lược (Certificat d'études élémentaires indigènes) là bằng tốt-nghiệp của ba lớp Đồng ấu, Dự-bị và Sơ-đẳng.

Chương-trình và cách thức thi sẽ do các quan thảo-hiến các xứ định sau

Từ rầy trở đi các học-sinh có bằng này thì mới được thi bằng Sơ-học Pháp-Việt (Certificat d'études primaires Franco-Annamites),

Ai cũng nhớ rằng có mấy ông nghị-viên khóa trước và nhất là bản-báo xưa nay vẫn thiết tha thỉnh cầu với Chính-phủ đặt ra cái bằng này tức là cái bằng Tuyển-sinh cũ để tưởng lệ việc học cho con trẻ nhà quê; đến nay lời thỉnh-cầu ấy đã thành công, vậy bản-quán rất lấy làm mừng và với đăng lên báo để độc-giả cùng rõ. Sau này sẽ có một bài bàn về việc ấy.

NÊN HỎI NGAY Ở ĐÂY!

Từ khi bản-hiệu dọn đến nhà số 55 bis, phố Henri d'Orléans (ngay ngõ Trạm thẳng ra); vì có xưởng thợ rộng rãi, công việc mở mang cho nên cần dùng thêm mười thợ bạt người thợ, như thợ diện tam khí, thợ nam, thợ đào. Vậy ai sành nghề thì xin hỏi ngay ở số nhà 55 bis, phố Henri d'Orléans.

HOÀNG-XUÂN-LAN
Chủ hiệu đúc-đồng «Fonderie Tonkinoise» Hanoi

CHỚP BÓNG KIM-VÂN-KIỀU
CINÉMA PALACE
Phố Tràng-tiền
Bắt đầu từ 15 đến 21 Octobre
Có bán cả quyển Kiều về chiếu bóng nữa, có nhiều tranh ảnh

PHÒNG - THẢM - BỆNH
của quan
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thường-trú tại nhà riêng Bến-đầu hội-binh.
Nguyên chuyên trị ngoại-khoa tại bệnh-viện Tuvie. Foc. Kanot Caverbasse Port-Said Ai-cập. Đức.
Ngoại khoa, bệnh-phụ, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bệnh giang-mai
Giờ thăm bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ
— chiều 14 — đến 17 —
Điện thoại số 1 đứng một tên
XIN GIẤY LÀM CHƠI giá 1 $ 00
Phòng thăm bệnh tại HƯƠNG GIA LONG, số, đường Takou số 7bis

Tòa án Đại-hình. — Sáng hôm nay, tòa án Đại-hình xử việc cố sát như sau này:

Đêm tối mồng 8 tháng 10 năm 1923, nhà một người tên là Doong-két-Mi tức Me-Ham mất trộm một con trâu. Người chủ trâu mất trộm là chị ruột tên Thít-Phao tức Pho-Pia nguyên trước là quản ở hạt Ban-wat-Sốp và lại có quyền thế vì là thông-gia với quan thổ-hiền thành Vientiane. Tên Chan-Tem là rể chú mất trộm trâu và tên Nai Phong là cháu tên Pho Pia.

Những tên ấy ngờ cho một người Xiêm tên là Nai-Sang trọ nhà một người tên là Chan-Ty tức Pho-Paiou ăn cắp con trâu ấy, vì người Xiêm ấy xưa nay có tiếng là trộm cắp và đã có đơn kiện tại quản hạt Ban-wat-Sốp.

Vì có đơn kiện, hôm mồng 9 tháng 10 quản hạt đến nhà người chủ trọ là Chan-Ty xét hỏi. Nhưng chủ trọ quả quyết rằng người Xiêm ấy không ăn cắp trâu, vì đêm hôm mất trộm hiện thấy ở nhà không đi đâu cả. Đến hôm sau chủ trọ cùng với người Xiêm đưa nhau đến nhà quản hạt khai về việc trộm trâu. Nhưng quản hạt bảo sẽ hầm việc ấy lên quan thổ-hiền thành Vientiane và cho người chở trâu đưa người Xiêm ấy về nhà để đợi lệnh quan.

Chiều hôm mồng 10 thì người Xiêm ấy bị giết tại nhà người chủ trọ.

Tên Nai-Prong xưa nay không hút thuốc phiện bao giờ, ăn cơm chiều xong, đến nhà người chủ trọ mời người Xiêm ra hè giải chiếu hút thuốc phiện. Hút được một lúc thì người Xiêm ấy phải một nhát dao đâm qua sàn nằy người lên, mà Nai-Phong bảo là con ngựa buộc ở dưới sàn nhà rẫy chạm phải. Sau người Xiêm ấy lại phải một nhát dao nữa bị thương đau quá chạy được vài bước rồi lăn đùng ra đấy rồi chết.

Xét ra thì là lỗi tên can phạm lập mưu với nhau thuê tên Thít-Phao, 30 đồng giết người Xiêm ấy. Tên Nai Knong giả cách đến hút thuốc phiện, và tên Nay Nay, tên Chau-Tem cùng tên Thít-Pha phục ở dưới sàn nhà mà chính tên Thít Pho cầm dao đâm người Xiêm ấy. Tên Chau-Tem đứng thuê tên Thít Pha mà tiền thuê thì tên Thít-Phao tức Pho-Gia xuất ra và lại khi người Xiêm bị giết rồi tên Phó-Pia chực cho chôn ngay để mất tang.

Việc này sở dĩ phải xét mãi mới ra là vì quan thủ-hiến thành Vientiane vì tình thông gia và họ hàng với những tên can-phạm, dùng hết cách để giữ việc ấn mạng này đi.

Những tên can phạm trước chưa can ấn lần nào.

MUỐN BÁN NHÀ VÀ ĐẤT

Nhà số 136 et 138 đường Sinh-từ và 4 lots đất đường Gia-long (góc hàng Kèo).

Hỏi tại 81, rue Paul-Bert. 4004

XIN CÁC QUÍ KHÁCH NẾM THỬ MÀ XEM!

Các thứ thuốc lá hiệu Cos Cà, chưa chiết và chẩn thị, hương mới chè (Fabrication nouvelle) của Bùng-dương Yên-Thảo Công-Ty toàn bằng thuốc ngoại-quốc hảo hạng, theo cách vệ-sinh. Vừa nhẹ, vừa thơm, không rào cổ, không nhức đầu. Thử một biết thực.

Hội chợ Hanoi
Lần thứ sáu
Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Decembre 1924.

Hai đám bạc con. — Chiều hôm qua sở mật-thám có bắt được tại đám bạc cốn con, một đám ở nhà Ng-thị-Hai tức bếp Chót ở phố Dieulefils số 21, mụ chủ gà và sáu con bạc đều phải bắt giải vào sở mật thám. Số tiền bắt được ở chiếu bạc có 2 $ 59.

Một đám nữa thì ở đường Thành (rue de la Citadelle) số 47, nhà Ng-thị-Năm 35 tuổi, mụ chủ gà và 5 con bạc đều phải bắt cả.

Giả mạo. — Theo giấy ủy-quyền của quan dự thẩm, sở mật thám đã xét về việc Trần-trung-Rau phạm tội dùng giấy giả mạo.

Mấy cái trộm. — Tên Đặng-nguyên-Khiêm ở làng Đèn-thư (Hà-nam) bị kiện là ăn cắp 1 $ 05 của Mme Ng-thị-Khuê ở đường 89 số 41 thì nay đã phải bắt giam.

Theo lệnh quan Biện-lý Hanoi, sở mật-thám đã cho hỏi một nhà tiều khoản Tây ở số 48 đường hàng Cỏ về việc lễ tên Phạm-Tí ăn cắp đồ của sở Lục-lộ.

M. Đào-văn-Mẫu thầu khoán ở hàng Vôi số 15 trình rằng kẻ trộm vào nhà lấy mất mấy cái quần áo đáng 50 đồng bạc.

Chôn người chết không xin phép. Sở cảnh-sát đã làm giấy biên bản để phạt tên Lê-văn-Tín 40 tuổi là cu-li xe ở Liên trì về tội chôn người chết không xin phép.

Ấy tuy trái phép như thế, nhưng còn là khá độ, chứ những người cứ đem xác vứt ở ngoài đường như mọi khi người ta thường thấy thì cái tội tưởng còn nặng hơn nhiều.

Một đứa giết người. — Theo trát của quan Dự-thẩm Hanoi thì tên Cao-văn-Nghi 41 tuổi làm nghề nấu bếp ở Yên phụ về tội cố ý giết người chết nay sở mật-thám đã cho bắt để xét hỏi.

Cái nạn ô-tô. — Sở Cảnh-sát đang cho xét về việc một người hàng nội là Ng-v Thu 56 tuổi ở làng Thụy khuê phải một cái ô-tô đụng ngã bị thương ở trên vườn Bách thú ngày mồng một vừa rồi.

Bánh xe của ai? — Ng đình-Mưu ở ngõ Sầm-công số 1, có đem nộp sở Cảm mấy cái bánh xe bằng gang, nói rằng có mấy người lạ đem đến bỏ ở nhà hồi 4 giờ chiều hôm qua.

MỚI CÓ
CHUYỆN GIẢI TRÍ
Tập I, giá 0 $ 18
Bán ở khắp các hàng sách

Ai muốn thửa lịch năm 1925? — Lịch mới năm 1925 hiện nay bản-quán đương bắt đầu làm. Có nhiều bức vẽ rất đẹp, rất nhã. Vậy có lời kính-cáo để các nhà đại công thương trong nước, ai muốn thửa lịch năm 1925, thì xin kịp đến bản-quán mà chọn các kiểu, ý ưng kiểu nào thì đặt làm ngay, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta tranh hết mất.

Sau đây bản-quán xin thử in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

JANVIER
24
SAMEDI
S. Timothée
Fête du nouvel An annam.
1er jour du 1er mois de l'An-Tsien

大月正
Kiên Mậu-dần — Soc Mậu-thân
壹初
Ngày Mậu-thân Hành-Thổ — Sao-Chi — Trực Ngụy
NGUI: Mộc đục — Tế-tự Kinh lạc — Tạo-tác Loại-điền — Khai-thị Nạp-tài — Phát-mộc Hiên-liệp — Mục-đương
LÊ NGUYÊN-BÀN
Xuất-hành nên đi về hướng nam thì tốt.
Làm nhà cũng nên làm hướng nam.
(Năm nay hai ngày Lập-xuân: ngày 15 tháng giêng, và ngày 23 tháng chạp).

Ngài nào ở xa, muốn viết thơ về, xin cứ gửi cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. BÙI-XUÂN-THANG
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

NHÀ ĐỂ MỚI

Quan Đốc-tơ Bi-cơ-man mới mở một cái nhà để tại phố hàng Mã-mây (Rue des Pavillons noirs), số nhà 51, nhà để này chắc dân trong hàng phố ai cũng vừa ý, có có đỡ chuyên môn coi về đỡ đẻ, có ba hạng: nhất, nhì và hạng ba. 4011

Quan Bộc tơ Bi-cơ-man
Y-khoa bác-sĩ
Chữa các chứng bệnh của ông, của bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh kín thường, nóng và ngứa nước, các bệnh lậu, giang-mai, lở, đau mắt, các chứng xin trở con.
Phòng khám bệnh sẽ tại phố hàng Gà, số nhà 23, Hanoi. Dây nói 316.
Quan Đốc-tơ có sẽ nhà cho người đẻ, người ở đến nằm. Ai nấu lấy hết. 3002

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montes
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIỆN
(Emulsion Scott de foie de morue)
Rất ngày càng nên vừa, chữa ho, chữa ho gà, chữa ho lâu ngày, chữa ho khan, chữa ho có đờm, chữa ho có máu, chữa ho có mủ, chữa ho có khí, chữa ho có nước, chữa ho có gió, chữa ho có lạnh, chữa ho có nóng, chữa ho có khô, chữa ho có ướt, chữa ho có đau, chữa ho có ngứa, chữa ho có sưng, chữa ho có mụn, chữa ho có nhọt, chữa ho có ung, chữa ho có thối, chữa ho có hôi, chữa ho có tanh, chữa ho có mùi, chữa ho có vị, chữa ho có sắc, chữa ho có hình, chữa ho có tiếng, chữa ho có âm, chữa ho có giọng, chữa ho có điệu, chữa ho có nhịp, chữa ho có phách, chữa ho có tiết, chữa ho có tấu, chữa ho có khúc, chữa ho có chương, chữa ho có thiên, chữa ho có bài, chữa ho có mục, chữa ho có đoạn, chữa ho có câu, chữa ho có chữ, chữa ho có dấu, chữa ho có nét, chữa ho có bút, chữa ho có mực, chữa ho có giấy, chữa ho có bảng, chữa ho có quảng cáo.

Đổi tên. — M. *Vũ văn-Tân* trợ-giáo trường Sinh tự (Hanoi) quán xã Mỹ-trọng, tổng lấy, huyện Mỹ-lộc, tỉnh Nam-định, được phép đổi tên là *Trần-văn-Tân*, chứ không phải là M. *Vũ-v-Can* được phép đổi là *Trần-văn-Tân* như trong số báo ngày 2 octobre vừa rồi đã đăng.

Các tin vặt. — Tên Ng-v-Xương, 23 tuổi, quán làng Bạch trung (Thái-bình) ốm nằm ở nhà thương Hanoi, bị kiện là chực ăn cắp một đôi hoa tai vàng của cô Tý là học-trò cô đỡ, tên Ng-hữu-Cầu 24 tuổi thợ may ở hàng Trống số 42 bị kiện là lĩnh trước 21 đồng của cô Ng-thị-Tước ở phố Trang-thi, tên Ng-v-Bino 29 tuổi bán hàng cơm ở Cửa-nam số 6 cũng bị kiện là lợi sự ăn cắp của Đoàn-xuân-Ngọc là lính kị-mã đều phải bắt để xét hỏi.

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Tin sau cùng

(Vô-tuyến điện Cavite)

Việc chiến-tranh ở Trung hoa

Thượng-hải, 1er Octobre. — Tôn-đật-Tiên đã tự tập được 10.000 quân ở đường cương giới phía bắc tỉnh Quảng đông để đi trợ lực cho quân lính của Chiết-giang và Mân-châu trong việc chiến đấu với quân lính của chánh-phủ Bắc kinh, nhưng Tôn lại phải đặt đường trận để giữ gìn mặt hậu, vì Trần-quýnh-Minh là người tranh đoạt miền nam với Tôn từ lâu.

Từ khi Hsu Shih-Ying, là đại biểu của phương tác-Lâm tới tỉnh thành Quảng-Châu thì tình trạng ở đấy rất là nào động, Hsu Shih Ying đến Quảng đông điều đình cùng ông cha họ Đảng ở Quảng đông để chỉ Quảng-đông có toàn quyền quản lý đánh quân đội của chánh-phủ Bắc kinh.

* Sở kiểm-duyệt thư-tín giữ-gìn cho Chang-Man, và quân lính đánh nhau ở đường cương-giới Mân-châu không thông tin với nhau được. Tin-tức tiếp được toàn là tin-tức của người Nhật thông báo đi. Theo như tin-tức của người Nhật thì quân của Mân-châu tiến về đường Sơn-hải quan được nhiều lắm. Nay mai sẽ đánh nhau dữ đội. Quân của đảng Trực-lệ giữ thế thủ rất kiên cố, cách phía nam Vạn-lý trường-thành 6 0 thước.

Bắc-kinh, 1er octobre. — Hồi 8 giờ sáng hôm nay, Ngô-bội-Phu đã mời Cố duy-Quân đến để bảo Cố tỏ tình bất phục với chánh-phủ Xô-viết, về việc chánh-phủ lấy định ước với Trương-tác-Lâm.

Ngô-bội-Phu có nói khi nào có dịp tốt, Ngô sẽ giải-quyết với Nhật cái vấn-đề đi g đường hỏa-xa Nam Mãn cũng theo như các đề-án kiện của Trương-tác-Lâm định với Nhật, nhưng hiện nay việc ấy cũng không khẩn-cấp.

Việc Nhật-bản giả tảng định rằng nếu cái khoản cải-trương của đại-biểu Nhật là bá tước Adatchi khởi-nghị tại đại hội-đồng hội Vạn-quốc mới đây, không được đại-hội-đồng biểu đồng tình thì Nhật sẽ ra hội Vạn quốc, không dự nữa, chánh-phủ Bắc-kinh cho là một cái trung-triệu về tấm lòng Nhật muốn tự ý xử trí ở Trung-hoa, mà ở ngoài thì có lẽ nước Nga giúp sức cho Nhật.

Chánh-phủ Bắc-kinh lại ngờ rằng bản giao-ước Thương-mại Pháp-Nhật có cái mục-đích gì khác giấu giếm chăng, còn như nước Pháp thì c ánh phủ Bắc-kinh cho là không khi nào giao-liếu với nước Nga được.

Bắc-kinh, 2 octobre. — Việc chiến-tranh ở ngoài Vạn-lý trường-thành, cách xa Sơn-hải quan lan rộng ra nhiều nơi. Lại có quân-đội mới đến dự-cục. Xem như vậy thì biết Ngô-bội-Phu định đánh dữ ở tỉ đục quân Phụng-thiên, để có thời-giờ mà đem thêm quân đến đạo trung-quân là đạo quân hãy nay vì việc vận tải khó khăn, nên chưa được mạnh lắm. Vì vậy Ngô đem quân ở Yên-đài đến Chinwang-tao.

Cách mệnh ở Salvador

San Salvador. — Quá của chánh phủ và quân khởi nghịch do tướng Ferrera đốc suất đánh n au hôm nay, 500 người chết, nhiều người bị thương.

Quân khởi nghịch nói rằng đã lấy được thành Camagyna, nhưng quân chánh-phủ lại nói rằng quân khởi nghịch bị vây ở thành ấy.

Một đồn vô tuyến mới ở Phi-luật-tân

Manille, 2 Nếu cái chương trình của một công-ty vô tuyến điện đề trình ngày hôm qua sẽ thi-hành, thì ngày 15 Février sang năm Phi-luật-tân sẽ có một đồn vô tuyến điện rất mạnh có thể thông tin với Nhật bản, Trung-hoa, Mã lai, Chà-va, Calenta.

Rượu bổ-đào!

« TONIQUE TONKINOIS »

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Thèo kinh tự-nhiên in rõ đấy, cho không nhe có mấy thứ thuốc vẽ những bình lạ, làm trẻ-con cho trẻ con và người có tri khôn to không si có thứ ấy được!

Xin xem-tới về sẽ-dành cho kì khác nhắc lại

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bảo-hiểm không cần phải kể những lính kì-dị lắm là mất thiên-hạ và trẻ chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ (tờ bên này.

THUỐC MYSOL

Là thuốc chuyên-trị bệnh lậu mới mắc hay đã kinh niên

Các thứ thuốc Santal không phải thứ nào dùng cũng được giống nhau đâu, vì thy cái cách cất khéo hay vụng, mới có thể trong lắm hay trong vàn. Vậy người đau cần phải kén lấy thứ thuốc nhiều chất tốt, không có những chất vô ích và những chất hại.

Chỉ có thuốc MYSOL là có 100/100 thuốc santal nguyên chất mà thôi. Vậy trong các thứ thuốc santal chỉ có thuốc MYSOL bao giờ cũng được công-hiệu chắc chắn mà thôi.

Bệnh lậu mới mắc phải, thì thuốc Mysol trị bình chóng lắm.

Bệnh lậu kinh-niên, các thuốc trong khác chữa không khỏi, thì dùng thuốc Mysol cũng hết trông thấy. Thuốc Mysol lại được một điều không làm đau thốn, đau dạ dày. Chỉ có thuốc Mysol là có thứ ấy.

Dau bệnh kinh-niên, thì phải dùng một thứ thuốc tuật tốt, trừ bệnh đến tận gốc rễ.

Thuốc thụt PARAT

Dùng rất tốt, Bảo-hiểm không có thể đăng hàng nghìn bức thư cảm ơn, và khen ngợi của bản-hiệu đã tiếp được, song trong quyển sách con gái vào với lọ thuốc bản-hiệu có trích mấy bức thư. Xem bức thư ấy, thì rõ cái giá trị của hai thứ thuốc ấy, mà hai thứ thuốc ấy lại rẻ, vì

Thuốc MYSOL giá có **1 p. 25** và thuốc thụt PARAT giá có **1 p. 10**

Nên mua ngay ở hiệu bào chế CHASSAGNE 59 rue Paul-Bert Hanoi

Để cuộm một ngày thì bệnh lại khó chữa thêm.

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

Máy mới số 2145

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chấn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mời chiếu cố,

2145 MẠO-THỊNH kính cáo.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là nhà Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đường khí huyết không lưu-thông được mạnh, nên sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Goutte de Virginie

chỉ vài giọt khỏi đi khỏi bệnh.

Giá bán: **1$20** một lọ

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại tòa án. — Phiên tòa ngày thứ năm 2 octobre lại xét đến việc tên Ng-v-Tuất, đánh tên Phạm-v-An là việc tòa đã xử phiên thứ năm trước cho hoãn lại. Tòa nghe thấy kiện đôi bên cãi xong phạt tên Ng-v-Tuất một tháng tù án treo và ba mươi đồng tiền phi tổn.

Kế đến việc hai chú Khách lại Yone-Gine và Heng-chung làm công nhà bán sữa Nestlé thông mưu lường đảo và bội tín với chủ. Nguyên chú Heng-Chang chủ giao cho đi đòi tiền trả lại đã đòi được 2165 đồng bèn cuỗm trốn đi mất. Còn chú Yone-Gine âm mưu mua chịu của sở mất 50 hòm sữa và hai hòm măng mười đồng giá tất cả là 800 đồng. Tuy ông chủ nhà bán sữa tỉ ấy tình cảnh gia-quyến bai chú quay-quắt k ông có gì thì xin rút đơn không kiện nữa, nhưng tòa cũng nghị phạt chú Yone Gine một năm tù án treo và chú Heng-Chung tòa xử vắng mặt phải ba năm tù và 1000 quan tiền phạt.

Sau cùng tòa xét đến tội chú Xom-Khanh làm công cho nhà Denis-Frères đi thu tiền được 8307 đồng quên không đưa về cho chủ rồi đi mất. Tòa xét tội xong nghị phạt vắng mặt tên Xâm-Khanh phải hai năm tù, 3000 quan tiền phạt và 8307 đồng đền trả nhà Denis Frères.

Lại một người thiệt mạng vì máy móc. Ngày 3 octobre hồi 8 giờ sáng ở nhà máy Phosphates bên Hạ-lý có người phu đàn bà tên Vũ-thị-Sen, 20 tuổi, vô ý để áo vướng phải cành trục máy đang quay nên thân người cũng bị cành trục máy quay tít rập cả xương chân và xương đầu. Đến khi người ta hãm được máy thì thị-Sen đã chết rồi không còn cứu chữa được nữa.

BẮC-NINH

Trường Sơ-đẳng. — Trường Sơ-đẳng làng Phan-lăng huyện Lang-tài thì bãi đi.

Nay đặt tại làng Đại bái huyện Gia-bình một trường Sơ-đẳng Pháp-Việt.

NAM-ĐỊNH

Nghỉ phép. — M. Phạm-duy-Trí, thư-ký ngạch công-chính (sau Hòa-xa) được nghỉ phép 15 ngày lĩnh cả lương.

HƯNG YÊN

Ai tin. — Bản-quan được tin buồn rằng ông Phạm-duy-Kham, là trưởng nam quan cố tri-huyện Phạm-duy-Trung, và là lệnh-huynh ông Phạm-duy-Trí thư ký ngạch công-chính và ông Phạm-duy-Tư kế-toán nhà máy tơ Nam-định, mới tạ thế hôm mồng năm tại tại làng Mậu-dương, tỉnh Hưng-yên.

Năm nay ông thọ 36 tuổi. Bản-quán có lời chia buồn cùng ông Phạm-duy-Trí và qui-quyến.

LẠNG-SƠN

Thuyên chuyển. — M. Bùi-Liên là thông phán tỉnh hạng nhất ở tơ quan Tuần-phủ, kể từ khi ông đổi lên trên này, thấm thoát đã được hơn 2 năm, mà đã đi quyền nhậm châu Cao lộc rồi, nay lại đi quyền nhậm châu Bình gia.

M. Nguyễn-đình-Quang là giáo-học trường Pháp-Việt đỗ đi phủ Ứng-hòa (Hà-đông). Hôm thứ năm ngày mồng 2 octobre, hai ông cùng đồng tình chuyến xe-lửa thứ nhất ở Lạng-sơn đề xuống, các thân bằng cũng các học-trò ra tiễn chân đông lắm, ai nấy chúc hai ông thượng-lộ bình an.

Hồ-Văn lai cảo.

HÒA-BÌNH

Một người lính lấy súng bắn thầy đội rồi lại tự bắn mình. — *Bào France Indochine* có đăng rằng:

« Đêm thứ năm rạng ngày thứ sáu vừa rồi, trong khi sĩ nấy đương ngủ yên, có một người lính khố-xanh bị thầy đội của mình phạt mấy hôm trước vì tội ngủ trong khi canh gác, thì đem lòng thù mà giết chết đi. Đêm thứ năm lại đến lượt người ấy phải canh gác, bèn liền nạp đạn vào súng, rồi lại gần giường thầy đội nằm mà bắn ngay một phát vào đầu, chết ngay lập tức. Đoạn người lính ấy lại quay súng vào mình mà tự-sát ở cạnh cái thây người si mình mới giết xong.

Trại khố-xanh nghe hai tiếng súng nổ ai nấy liền đổ đến chỗ ấy xem thì thấy hai người đã chết cả rồi.

THÁI-BÌNH (Bến Sa-cao)

Phu phà nhũng-nhiễu. — Ai là người đã từng sang phà bến Sa-cao tất cũng hiểu hai tiếng « tiền-nước » là gì. Đò cánh là thứ thuế riêng của bọn lại phà vậy: mỗi chỗ ngồi phải ra mất tiền, mỗi chiếc xe phải nộp từ năm xu đến một hào. Tiền ấy chẳng tưng gọi là tiền nước. Thí-dụ: « nào! các người ra tiền nước đi cho phà » Nhưng người nào là tay cứng cho là phà nhà nước không phải trả tiền thì chúng tỏ giọng xỏ-xiên bết cách; mà những kẻ nghèo khó không có tiền trả thì chúng chửi mắng sỉ-nhục đến điều. Tuy rằng giảm ba xu, một hào chẳng là mấy thực, song tích tiểu thành đại, mỗi ngày chúng lại không được đến vài đồng hay sao? Da-chi-sĩ bến Sa-cao này lại là một bến qua-trọng, vì Nam định, Thái-bình thông-thương với nhau bằng lối này đông lắm.

Thiết tưởng phu phà đã có lương nhà nước, cớ sao chúng lại còn được phép hà-hiếp bắt bí người ta mà lấy tiền? Hay chúng tưởng giang-sơn nào anh-hùng ấy? Hay là tại bến này xa nơi tỉnh huyện mà chúng mạn phép làm xằng?

Mong rằng đến trời sẽ soi xét đến nơi xa-xôi hẻo-lánh này, ngõ hầu những khách « sang sông » mới có cơ khỏi phải « lụy đò » vậy. Mong lắm t ay!

Hoa-Mộc lai cảo

AI BỊ MỜI LỄ TỔ-TIÊN??

KHÔNG MUỐN MẤT TIỀN TÀU???

Thì nên lại ngay hiệu **TIẾT-HIẾU-TRUNG dit TRÚC-THÀNH**, 35, Place Neyret, Hanoi, mà mua một cái xe đạp hiệu « *Nguồi sao mai* » (*Venus*) giá có 55$00 thôi; chỉ có thứ xe ấy và xe hiệu (*Philos*) giá 50$00, là có thể đi nắt suốt từ Hanoi vào Huế thôi.

Một vế câu-đối kính tặng 100 $

Làm một câu-đối để mừng chung tất cả các Ngài đã móng ân vũ-lộ. Hiện có « Tật Kiều » được một vế rằng:

« Rằng nay thánh-trạch dồi-dào, tưởi ra đã khắp;

« . . . . . »

« . . . . . »

Còn một vế nữa: nếu Ngài nào theo đúng qui thức (1) mà đối giúp cho được thật hay thì cứ gởi đến ông Nguyễn-đỗ-Mục, biên-tập báo Trung-Bắc-Tân-Văn, Hanoi, sẽ xin kính tặng thù-kim một trăm bạc (100 $).

(1) Qui-thức thế nào, đã nói rõ ở đầu bài tiền-tuyển « TỤC TÁI-SINH-DUYÊN » của ông Nguyễn-đỗ Mục đích thuật.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ bảy 4 Octobre 1924

MƯU GÁI TRẺ MÊ THẦY ĐỒ

Xem sự tích để nực cười,
Không ngoan nằm bẩy người khác nhau.
Thầy đồ tính nết lau nhau,
Hình như cái bọn cắt đầu đề buồn.

Tối chủ-nhật 5 Octobre 1924

TAM VỊ BỒ TÁT

Cũng là con phật tối vua,
Chán đời nên chẳng chanh chua sự đời.
Kiếp ta ẩu hẳn tại giời,
Mến nơi tam bảo nhũng nơi cửu-trùng.

Tối thứ hai 6 Octobre 1924

Diễn hai tích:

Tích thứ nhất:

NAM QUỐC ĐIỀU-THUYỀN

Tích thứ hai:

KỲ BA NAM TRÀ NỮ

NGỘ LƯƠNG-DUYÊN

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC

NAM-BẢO

18, Rue de la Soie, 16

HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn bà, giầy cườm, giầy kim-tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng đúng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

NT

HÔTEL DE FRANCE

29, Boulevard Rollandes Hanoi

Kính-trình các quí khách annam biết cho rằng, bao giờ bản-hiệu cũng có một phòng ăn riêng rất sạch sẽ lịch sự để các ngài dùng.

Giá buồng cho thuê có từ hạng 1 p. trở lên, cơm mỗi bữa 1$.

« BASTOS »

Thuốc cuốn gói số 0$10, gói xanh 0$12, và thuốc chưa cuốn 0$16 mà sốc nhà bất thuốc và thưởng-lưu xã-hội rất quý, đâu cũng có bán.

Mua thuốc lấy cẩm thử mà xem.

Thuốc thực nguyên chất.

Tại các cuộc đấu-xảo đều được thưởng mề-đay vàng và phần thưởng ngoại hạng.

Có bán thuốc cho sở thương-chính Pháp và Tuni.

BÁN BUÔN:

GAY VALLÉE, 37, *Phố Paul-Bert, Hanoi.*

«ĐÀ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nổi nghiệp J. BLANC, quan bao-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2$40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng nông trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

Bán tại hiệu Bao-chế J. BLANC

51, phố Trang-tiền Hanoi

Bát quái cheo!

Thưa Ngài,

Khi Ngài chiêu-cố cho bản-hiệu, hoặc dặn người nhà đến lấy, xin nhớ cho rằng, ngoài cửa có cheo cái bát quái, thì mấy chính hiệu chế ngon.

SINH-THÁI

51 Giữa Phố hàng Ngang, 51

HANOI

LỄ ĐỐI CHỒ Ơ

Tin ức ông mục bào, khi đi chơi ở, muốn bản-quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản-quán tới giấy quảo báo, chứa lại thì nhớ thì biên rõ rằng vào đâu, và gửi theo hai báo (từ 2 bằng tem công tượng đủ chi tiền giấy quảo khác

Đi ai không gửi tiền theo thì báo để nguyên thế nữ hoặc phải trả công tura.

$5 20

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

... Trong khi đi tu, đã hai lần say rượu, làm não-động cả chùa, không thể nào mà dung hắn được. Nay *Tri chân trưởng-lão* lại viết thư gởi hắn tới đây ăn-cần dặn ta chớ nên từ chối. Ta lấy làm nề lắm, nhưng chỉ sợ hắn ở đây lại phá-hoại quí-tắc nhà chùa thì biết làm t ế nào cho tiện?

Viên tri-khách nói:

— Bạch sư phụ! Chúng tôi trông hình-dáng người sư ấy quả không phải là người xuất-gia đầu phật. Chúa ta đây thiết tưởng không nên dung hắn.

Viên đô-tự (1) nói:

— Bạch sư-phụ! Tôi thiết-tưởng sư-phụ chỉ cho hắn ra coi giữ cái vườn rau của chùa ở ngoài *Toan-tảo-môn* là hơn cả. Nguyên cái vườn rau ấy thường bị những quân lưu trong đình cùng vài ba mươi đứa vô-lại ở ngoài cửa chùa thành đến quấy-nhiễu. Chúng chẳn dé thả ngựa, phá hại không biết đường nào! Một vị sư già ở coi, sợ không dám nói, chi bằng ta cho hắn ra đấy, để chống-giữ với bọn kia.

Tri-thành-thiền-sư khen phải, rồi sai người ra tăng-đường, chờ cho *Lỗ-tri-thâm* ăn cơm chay xong thì gọi hắn vào. Khi *Lỗ-tri-thâm* bước vào đến phương trượng, *Tri-thanh thiền-sư* bảo rằng:

— *Tri-chân-trưởng-lão* đã tiến-cử nhà ngươi làm một viên chức-sự ở trong chùa này. Nay nhà chùa có một cái vườn rau lớn tại ngoài *Toan-tảo-môn*, bên cạnh *Nhạc-miếu*, ta cho nhà-ngươi ra đấy mà coi giữ, mỗi ngày bắt người làm vườn phải nộp 10 gánh rau vào nhà chùa, còn bao nhiêu thì về phần nhà-ngươi được hưởng-thụ.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Bạch sư-phụ! *Tri-chân trưởng-lão* sai tôi đến đây tà muốn xin cho tôi làm một viên chức-sự ở trong chùa như đô-tự, giám tự, vân vân, có sao lại bảo tôi đi coi giữ vườn rau?

Một vị hòa-thượng đỡ lời *Tri-thanh-thiền-sư* mà đáp rằng:

— Sư-huynh mới đến đây, chưa có công-lao gì thì sao đã làm chức đô-tự và giám-tự được. Và coi giữ vườn rau, cũng là một viên chức-sự có quan hệ vậy.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Tôi không muốn coi giữ vườn rau, dầu giết chết thì thôi, tôi cũng cứ xin làm một viên đô-tự hoặc giám-tự.

Viên tri-khách lại nói:

— Sư-huynh không biết, để tôi nói cho sư-huynh nghe: Các viên chức-sự trong chùa, cũng có thứ tự. Như liễu-tăng đây làm chức tri-khách nghĩa là coi giữ việc tiếp khách qua lại, còn như viên thư-ký và thủ-tọa đều là những vị thanh-chức, há phải dễ đâu. Viên đô-tự và giám-tự coi giữ tài-vật trong c ùa, sư-huynh mới đến đây, làm thế nào được. Trong chùa còn nhiều chức: nào chức coi kho-tàng tuần giữ là tạng-chủ, chức coi phật-điện thì gọi là điện-chủ, chức coi lầu-các thì gọi là các-chủ, chức coi hoa-duyên thì gọi là hóa-chủ, và chức coi nhà tắm thì gọi là dục-chủ, đo đều là những viên chức-sự ở trong chùa. Lại còn chức coi thập gói là thập-đầu, chức coi cơm gọi là phạn-đầu, chức co, trà gọi là trà-đầu, chức coi nhà si gọi là tịnh-đầu cũng chức coi vườn rau gọi là thái-đầu, đó đều là những chức mặt hạng ở trong chùa. Như sư-huynh ngày nay coi giữ vườn rau trong một năm được tốt, sẽ thăng làm chức tháp-đầu, lại trong một năm được tốt, sẽ thăng làm chức dục-chủ, lại trong một năm nữa được tốt, bấy giờ mới sẽ được thăng làm chức giám-tự vậy.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Nếu quả có ngày xuất-thân được thì tôi xin nhận làm.

Tri-thanh thiền sư thấy *Lỗ-tri-thâm* chịu nhận, mới lưu ở trong p ương-trượng. Ngày hôm ấy bàn định công việc, viết một đạo bằng-văn, sai người đem đến yết ở trong nhà giải-vũ tại chốn vườn rau.

Hôm sau, *Tri-thanh thiền-sư* lên ngồi trên bảo-tọa, trao tờ pháp-thiếp (1) cho *Lỗ-tri-thâm* được đi coi giữ vườn rau.

Lỗ-tri-thâm lĩnh tờ pháp-thiếp, từ tạ *Tri-thanh thiền-sư*, vai đeo khăn gói, tay cầm gi.-đao và thiền-trượng, theo hai vị hòa-thượng đi ra ngoài *Toan-tảo môn*.

Lại nói chuyện bên cạnh vườn rau có hai ba mươi đứa du-đãng, xưa nay vẫn có-bạc lêu-lổng lấy trộm rau dưa trong vườn đề bán lấy tiền ăn. Hôm ấy trông thấy trên cửa giải-vũ có treo một tờ yết-thị.

Trong tờ yết-thị nói:

« *Đại Tướng quốc-tự có ấy một vị « tăng nhân tên gọi Lỗ tri Thâm đến « đây trụ trì để coi giữ vườn rau. « Bắt đầu từ ngày mai, cấm những « người ngoài, không ai được vào « trong vườn mà những-nhiễu.* »

Bọn du-đãng kia thấy vậy, thương-nghị với nhau rằng:

— Sư-phụ ở chùa *Tướng quốc* mới sai một vị hòa-thượng đến coi giữ vườn rau, tên gọi *Lỗ-tri-Thâm*, không biết hắn là người thế nào. Ngày nay nhân hắn vừa mới đến đây, ta nên nghĩ cách mà đánh cho hắn một mẻ.

Trong bọn có một đứa đứng dậy nói rằng:

— Hắn chưa biết chúng ta là ai, ngày nay n ấu hắn mới đến, chúng ta giả cách bưng đồ lễ đến mừng, lừa hắn ra bên cạnh hồ p ân, rồi xúm lại mà g ầy xuống đấy, hãy bỏn cho hắn biết tay.

Cả bọn ngạo nói, đều lấy làm điệu kế. Khi *Lỗ-tri-thâm* tới nơi xếp đồ hành-lý vào trong phòng, treo thanh giới-đao, dựng cây thiền-trượng, các người làm vườn đều kéo nhau đến lạy mừng.

Bao nhiêu thìa khóa trong vườn phải giao nộp *Lỗ-tri-thâm* cả. Hai vị hòa thượng đưa *Lỗ-tri-thâm* đến và một người sư già ở đấy trước cùng trở về chùa.

Lại nói chuyện *Lỗ-tri-thâm* đi ra ngoài vườn rau, ngẩm nhìn bốn mặt, bỗng thấy có một bọn hai ba mươi người ở đâu kéo đến. Bưng mâm lễ-vật, miệng cười nhi-nhoẻn mà nói rằng:

— Chúng tôi là chỗ lân-lý ra vào, nghe tin hòa-thượng mới đến trụ-trì ở đây, vậy có đem lễ-vật đến để bái-yết.

Lỗ-tri thâm không biết là kế lừa, đi thẳng đến bên hồ phâu, bọn kia xúm lại cùng g ầy ngã xuống đấy.

HỒI THỨ VI

Lại nói chuyện bọn du-đãng ở ngoài *Toan-tảo-môn* có hai người đứng đầu: một người tên gọi *Trương-tam*, biệt hiệu là *Qua-nhai lão-thử* (1); một người tên gọi *Lý tứ*, biệt hiệu là *Thanh-tháo-xà* (2). Hai người đầu đảng đi đến bên cạnh hồ phân thì đứng lại đấy, rồi đồng t anh mà nói rằng:

Anh em chúng tôi kéo nhau đến đây bái-yết hòa-thượng.

Lỗ-tri-thâm nói:

— Các người đã là chỗ lân lý gần đây t i mới, các người vào ngồi cả tại trong giải-vũ này để cho ta nói chuyện.

(Còn nữa)

(1) Nghĩa là con chuột già qua đường phố.
(2) Nghĩa là con rắn ở trong nơi cỏ xanh.

(1) Cũng là một viên chức-sự trong chùa.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

DẠY HỌC

Đàn piano và tiếng anglais

Solfège

48bis, phố Borgnis Desbordes

Giá tiền phải chăng

3995

Thuốc Le MUSCOL

Làm cho có sức khỏe
Trị được bệnh huyết suy
làm cho trong máu
thêm chất đỏ

Gởi bán tại :

Hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, Phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Có bán thứ thuốc :

ELIXIR ANTICHOLÉRIQUE

Thuốc này có trị cả những bệnh : đau dạ dầy, đi tả, đau ruột, đi tháo dạ.

CÁCH DÙNG: *Cứ trong 24 giờ uống một lần ; mỗi lần uống ba hoặc bốn thìa lớn pha với một ít nước lã ; trẻ con thì uống ba hoặc bốn thìa cà-phê.*

Giá bán : 0$60 một lọ

TONG-YUNE-TAI VING-KY

• 49, *Phố hàng Ngang, Hanoi*

Khuôn mới sang và đẹp, đúng giá bảo-hiểm mới tốt, được bán Pháp và bán kỳ gởi sang các thứ kính nhất-đẹp, về-sinh và bán nhất hạ giá xin kể với thứ như sau :

Kính gọng vàng 12 karats cứu cứu, (kiểu lớn) mỗi đôi. 6 $00

Kính gọng vàng 12 karats cứu cứu, (kiểu nhỏ) mỗi đôi. 5 $00

Kính gọng bạc vàng các mũi, mỗi đôi. . . . 3 $50

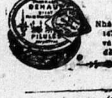
Kính gọng đồi mồi các mũi và các mẫu, mỗi đôi. 2 $00

Khi mua các người đến chiếu cố đến chúng tôi xin lấy làm cảm ơn lắm lắm.

2110

AI MÀ DÙNG THUỐC HƯƠN của ông Lương-y DEHAUT thì chẳng cần chi phải CỬ ĂN và an dưỡng trong phòng. Thuốc bước này dễ uống lắm và đã mau xổ lại rất êm thấm.

Bán tại Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất : Santalol chất : Salol và chất : Urosformine

Giá 1$40 một hộp

Ở Đông Pháp này có một nhà rượu hiệu ông sao là của người Nam Việt chế-tạo ra các thứ rượu tây, dù cả các mùi, vừa ngon vừa ngọt, giá tiền rất rẻ, bán buôn bán lẻ, xin các quí-khách chiếu-cố đến cho.

NGUYỄN-VAN MAO

Chủ-hiệu : Distillerie du Nord

56 và 58, Quai Clémenceau

HANOI

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ VÀ NHỮNG BỆNH ĐAU THẦN-KINH CỦA ĐÀN BÀ

Cái sức khỏe của đàn-bà con-gái thế nhất là đối ở bộ thần-kinh. Nếu đã mắc phải bệnh không ngủ, bệnh cật mình, bệnh xây xẩm, bệnh đau lưng, bệnh thường gặp, bệnh đau ngực, bệnh buồn rầu, bệnh khó thở, bệnh đau đớn, bệnh bức rức, các bệnh đó thường chuyển sang bệnh đau dạ dày, như thế thì nên uống thứ thuốc *Neurinase*. Thuốc này sẽ chữa khỏi bệnh đau thần-kinh mà bệnh ấy làm cho người ấy khổ sở ở đời, nào sinh ra bệnh thường gặp và các bệnh khác thuộc về thần-kinh nữa. Ở các xứ nóng mà uống thuốc *Neurinase* này thì ngủ được ngon giấc.

Neurinase

Ở các hàng bào chế to đều có bán cả.

2066

Nhà Bán-đồ « TÂN-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán đủ tấm giờ nóng.

PILULES

APHRODISIAQUES

du Docteur SIMTHS

RẤT nhanh rất công-hiệu

Chữa các bệnh sinh-dục khỏi hẳn mà không có chi là nguy-hiểm cả.

Chỉ tại phòng thuốc PARIS Paris

Có gởi bán tại :

Hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy, gầy mòn thân thể mỏi mệt, ngày càng hao kém, huyết sinh ra rào phải làm cho hay ho vết nặng thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có hơi giống bao giờ.

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là :

Thuốc nước bổ huyết

MẠCH HỘP 1$40

Ai muốn chữa bệnh lậu cùng các bệnh tiểu-tiện.

Nên dùng thuốc :

MYSOL

Làm bằng essence de Santal

Thuốc rất mạnh, mà lại rẻ hơn các thứ

Chế tại phòng thuốc PARAT, Paris

Gởi bán tại Hà-nội hiệu bào-chế CHASSAGNE

59, phố Paul Bert.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt lạnh, nhức đầu, đau ở khớp xương

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

Trị bệnh đau xương và đau lưng

Những bệnh là thường mắc phải thì có bệnh đau lưng, đau xương, đau gân, các bệnh về tiểu tiện, vân vân..., cũng là nhiều bệnh tiếp nối gốc ở đó trong thân thể nhiều chất acides uriques mà ra cả.

Thuốc Pilules Paster trị bệnh đau lưng và đau xương rất công-hiệu. Thuốc ấy làm cho trong thân-thể hết hết chất acide urique nó gây nên các bệnh ấy. Thuốc ấy làm cho bộ thận và khớp xương được mềm mại. Thuốc ấy làm cho mất những chỗ phồng đi, và các bệnh về tiểu-tiện. Thuốc ấy trừ các bệnh nhiều khi không biết gốc ở đâu, mà kỳ thực là bởi thận yếu, hoặc trong thân-thể nhiều chất acide urique quá. Thuốc ấy uống không có gì là nguy-hiểm, mà hiệu-nghiệm vô-cùng. Thuốc ấy làm cho trong người có chất, và lọc máu cho chóng. Các tàu thuốc Paster bán tại số 25, rue Saint-Ferdinand, Paris-17e.

Hàng bào-chế nào cũng có bán

Hỡi các ông mắc phải bệnh tinh (lậu và giang-mai) khuyên các ông chớ dùng thuốc nhảm tiểu tiện mà bệnh càng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Sáp-cầu, là một nhà chuyên-trị, hễn thuốc bệnh tinh đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cả xuân độ hơn một tháng một lọ 1$00

Thuốc thụt PARAT

Chữa các bệnh sinh-dục rất nhanh, và hợp phép.

RẤT CÔNG-HIỆU

Giá bán 1$10

Chỉ tại phòng thuốc PARAT, Paris

Có gởi bán tại Hà-nội

HIỆU BÀO-CHẾ

CHASSAGNE

59, phố Paul-Bert.

NÊN LẠI HIỆU QUEN !

Hiệu chúng tôi làm khăn xếp đã lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bán-hiệu làm bằng lượt và nhiễu thâm tây ; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải tốt hơn các thứ vải sơn. Vậy bán-hiệu có nhời kính-cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc đo đầu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bán-hiệu. Hàng xin gửi lĩnh-hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG *N° 79, Rue de la Soie, Hanoi* 4110

Mới đến các mẫu mũ đội mùa rét

NĂM 1924-25

Có hơn **50** kiểu mũ, mới khá nhiều, thật đẹp và thật tốt, các ngài nên lại xem ngay mà chọn, vì là một dịp ít có, chớ nên để chậm mà hết mất.

CHAPEAUX DE FEUTRE | BOILS, LAINES, VELOURS

CASQUETTES FANTAISIES POUR TOUS SPORTS

CASQUETTES CHAUFFEURS

BÉRETS MATELOTS ET ENFANTS

PARAPLUIES POUR HOMMES

HAI-CHINH

FABRIQUE DE CASQUES INSOLAIRE EN LIÈGE

74-76, *Rue du Pont-en-Bois* 74-76

HANOI

2063

CAO KOLA COCA

RƯỢU BỔ

J. BLANC *(dệ nhất hạng bào-chế)*

Ông **L. BLANC** *(người adi-nghiệp)*

HANOI (Bắc-kỳ)

chế ra

Giá bán 2$40 một lít

Một ngày hai lần, trước bữa cơm, thì uống một cốc con

參膠仁吉啡亞吉啡亞汝喃膠軟精

Bán tại : Hiệu Bào-chế **J. BLANC**

51, phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) Hanoi

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET

là một vị thuốc không có pha chất ... mỗi hộp 0,50 cts ; cứng 10 ở 3 đến 5 hoàn trong 24 giờ

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẦN CỐT

THUỐC PHÁP

Trữ tại : 6, Rue de Pas-de-la-Mule, PARIS

Ở PHÁP QUỐC LẤY

Cũng có bán tại : Hanoi M. CHASSAGNE, Pharm.-Biologiste, 59, Boulevard Paul-Bert, và các hiệu thuốc lớn ở Đông-Pháp.

SẮP MỞ

Ba

PACHOD Frères & Cie LYON

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thứ giá 20 quan, các ngài đóng tiền 10 tháng mỗi tháng 20 quan. Hợp đồng thì đến, tiền được ngay cả vé, rồng nhàn sẽ quyền sẽ-số, sẽ vé trúng số thì được số tiền bằng với các đánh đến một vé, thật nếu nhàn không ngại đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại trong có quyền sẽ-số một cái vé rất cụ có chia lợi-tức.

Và Crédit National mỗi năm làm tới 12 kỳ rút số : 15 tại Janvier, tại Février, tại Avril, tại Mai, tại Juillet, tại Août, tại Octobre, tại Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rút số lên tới trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng để trang làm

Muốn cho các ngài rút số ký, sau gửi 20 quan sau ông chủ-nhiệm nhà.

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Mười như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lần mua phiếu phải giá 10 quan, sau mỗi tháng đóng 10 quan.

Hợp đồng lần đầu liền được quyền sẽ-số : rút số, và hễ số trúng số được lĩnh số tiền.

Mỗi tháng có ngày 22 thì rút số — nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Hợp đồng liền được ngay cái số vé, và được dự tất cả các cuộc rút số của đàn khi vé trúng số mới thôi. Cho vì *Crédit Foncier de France* được 3 % lợi-tức

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ

1 lô	100.000 quan	12 lô	1 000 quan
1 lô	10.000 quan	100 lô	500 quan

Gởi danh-hiệu và số tiền hợp ký thứ nhất là 10 quan

của Comptoir Colonial de Crédit - Marseille, 130, Boulevard Perier